

F. t. Kriminallov for Grønland

samfundstjenesteordning udformet efter de foreslåede retningslinjer. Der lægges herved vægt på arten og karakteren af det arbejde, som den dømte kan pålægges, herunder at der ikke er tale om hårdt fysisk arbejde, der kun er beregnet på at virke som straf, men om et meningsfyldt, overkommeligt og tidsmæssigt rimeligt afgrænset arbejde, som er egnet til at engagere de dømte i aktiviteter sammen med andre på en måde, som fremmer resocialiseringen.

Der er desuden lagt vægt på, at der overlades retten et bredt spillerum med hensyn til at vælge den i det konkrete tilfælde mest hensigtsmæssige sanktion. Foranstaltningen er derfor ikke begrænset til særlige kriminalitetsformer.

4.4.2.6. Dom til anstalt og tilsyn som en kombination foreslås indført som en ny foranstaltning, som efter forslaget kan anvendes, »hvis dom til tilsyn eller samfundstjeneste ikke findes tilstrækkelige af hensyn til lovovertrædelsens grovhed«. Ved dommen bestemmer retten, at den dømte skal anbringes i anstalt i et bestemt tidsrum indtil 3 måneder, og bestemmer samtidig, at den dømte efterfølgende skal undergives tilsyn og eventuelle andre vilkår, der fastsættes i dommen.

Anvendelsesområdet er tilfælde, hvor hensyn til retsbevidstheden, herunder til forurettede, taler for anstaltsanbringelse, mens hensyn til gerningsmandens personlige forhold taler for iværksættelse af tilsyn og eventuelle andre resocialiseringsforanstaltninger ved løsladelsen. Herved modvirkes kritikken mod foranstaltningssystemet for at være for lemfældigt, uden at der derved gås på kompromis med resocialiseringshensyn. Foranstaltningen tjener sammen med dom til samfundstjeneste det formål at mindske springet mellem mindre indgribende foranstaltninger, f.eks. betingede anstaltsdomme og tilsynsdomme, og dom til anbringelse i anstalt. Hvis der er behov herfor, vil lovovertræderen desuden hurtigt kunne fjernes fra sit nuværende miljø, således at der gives kriminalforsorgen mulighed for i kontakt med den dømte at planlægge tilsynsforløbet.

4.4.2.7. Anbringelse i anstalt kan efter forslaget anvendes, »når det er nødvendigt

- 1) for at forebygge, at gerningsmanden begår yderligere lovovertrædelser, eller
- 2) af hensyn til lovovertrædelsens grovhed.

Betingelserne for at anvende anbringelse i anstalt som sanktion er ikke væsensforskellige fra de hidtil gældende. Retten fastsætter anbringelsestidens længde, der som hidtil ikke kan overstige 10 år (anbringelse i anstalt på ubestemt tid – *forvaring* – udskilles som en særlig foranstaltning, jf. straks nedenfor). Af hen-

syn til ofre, lokalsamfundet og retsbevidstheden foreslås anstalterne indrettet således, at personer, der har begået personfarlig kriminalitet, i en periode efter dommen af kriminalforsorgen kan anbringes i halvlukket regi, således at de ikke får mulighed for at forlade anstalten med henblik på beskæftigelse eller med andet lovligt formål. Adgangen til administrativt at løslade på prøve efter de hidtil gældende regler opretholdes, men undergives særlig domstolsprøvelse. I tilfælde af vilkårsovertrædelse vil sagen efter forslaget skulle forelægges for retten (og ikke som hidtil for kriminalforsognævnet, der foreslås nedlagt).

Antallet af frihedsberøvede er relativt set meget stort i Grønland sammenlignet med andre lande. En del af forklaringen er, at selv om det samlede kriminalitetsniveau er lidt lavere i Grønland end f.eks. i Danmark, er der i Grønland forholds-mæssigt mere personfarlig kriminalitet. Desuden er politiets opklaringsprocent meget høj, hvorved relativt set flere sager indbringes for domstolene. Det bemærkes i denne forbindelse, at kommissionen med sine forslag ikke tilsigter nogen skærpelse af sanktionsniveauet.

4.4.2.8. Forvaring på ubestemt tid kan efter forslaget anvendes, »hvis

- 1) gerningsmanden findes skyldig i drab, røveri, frihedsberøvelse, alvorlig voldsforbrydelse, trusler af den i § 98 nævnte art, voldtægt eller anden alvorlig sædelighedsforbrydelse eller brandstiftelse eller i forsøg på en af de nævnte forbrydelser, og
- 2) det efter karakteren af det begåede forhold og oplysningerne om den pågældende, herunder navnlig om tidligere kriminalitet, må antages, at den pågældende frembyder nærliggende fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed, og
- 3) anvendelse af forvaring er nødvendig for at forebygge denne fare.

Forvaring er det strengeste trin på sanktionsstigen (og således *ikke* et alternativ hertil).

Betingelserne for at anvende forvaring svarer i vidt omfang til den gældende adgang til at anbringe disse personer. Udtrykket »forvaring« foreslås genindført i kriminalloven som betegnelse for tidsubestemt anbringelse af den gruppe af kriminelle, der har begået grov personfarlig kriminalitet, og som frembyder nærliggende fare for andre mennesker.

Det forudsættes i kommissoriet, at kommissionen overvejer og beskriver, hvorledes de forvarede kan hjemtages fra Anstalten ved Herstedvester i Danmark, det vil sige afsone i særlig anstalt i Grønland. Efter kommissionens forslag skal forvaring fremover udstås i en nyetableret, lukket forvaringsafdeling i Nuuk. I øvrigt udstås foranstaltningen efter reglerne om an-